

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนารายการวิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้ได้ตามเกณฑ์ 75/75 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนเทศบาลวัดโคกขิมทาราม จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นเรียน โดยวิธีจับฉลาก เนื่องจากทางโรงเรียนได้แบ่งนักเรียนแบบคละ จึงไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) วิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิม ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา และตรวจสอบคุณภาพกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูความเหมาะสมของรายการวิดิทัศน์ 2) แบบฝึกหัดระหว่างเรียน ซึ่งมี 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นข้อคำถามแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ ชุดที่ 2 เป็นแบบฝึกปฏิบัติการขับร้องตามสภาพจริง 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นแบบประเมินการปฏิบัติงานตามสภาพจริง โดยประเมินด้านท่วงท่า ทำนอง จังหวะ เนื้อร้อง การหายใจ สำหรับสถิติที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนารายการวิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการวิจัย ผลปรากฏดังนี้

1. ได้รายการ วิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิม โดยมีความยาว 15 นาที มีเนื้อหาครอบคลุมตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ตัวอย่างรายการวิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทย

2. ผลการหาประสิทธิภาพของรายการวิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิม สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 85.33/85.80 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

รายการวิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิมที่พัฒนามีลักษณะที่ดีทางการจัดการเรียน
การสอนดนตรีไทย ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขับร้องดนตรีไทยในเกณฑ์นั้น
เพราะในการขับร้องเพลงไทยเดิมนั้นควรจะต้องประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ อันได้แก่ ท่าทาง เสียง
คำร้องการเอื้อนจังหวะ การหายใจ (เจริญใจ สุนทรวาทิน, 2530) ซึ่งมีส่วนประกอบดังกล่าว
ผู้วิจัยได้นำมาเป็นส่วนหนึ่งในวิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิม โดยเรียงลำดับเนื้อหาในการขับ
ร้องเพลงไทยเดิม กิจกรรมการร้องเพลงไทยที่ อำไพ สุจริตกุล (2530) ได้ให้ข้อเสนอแนะและวิธี
การสอนร้องเพลง โดยมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ครูอ่านเนื้อร้องตามจังหวะเพลงให้นักเรียนอ่านตาม
ขั้นที่ 2 ครูร้องให้ฟังหนึ่งจบเพื่อให้นักเรียนจับทำนองและลีลา โดยที่นักเรียนยังไม่ต้องร้องตาม
ขั้นที่ 3 ให้นักเรียนร้องตามครูทีละวรรค เพื่อป้องกันการร้องผิด ขั้นที่ 4 ให้นักเรียนร้องตามครูที
ละท่อน เพื่อดูการเชื่อมทำนองทีละวรรค ขั้นที่ 5 ร้องเพลงพร้อมกันทั้งเพลง แล้วฝึกซ้อมจน
คล่อง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลต่อการฝึกหัดการขับร้องเพลงไทย ซึ่งสอดคล้องกับ สดจิตต์
ศุริยประณีต (2525) ได้ให้วิธีการฝึกหัดขับร้องเพลงไทย ดังนี้คือ ควรฝึกจากเพลงที่ง่าย โดยศึกษา
ถึงวิธีการเอื้อน ถ้อยคำที่ร้องต้องชัดเจน การหายใจที่ถูกวิธี และการใช้อັกขระที่ถูกต้อง การใส่
อารมณ์ตามทำนองให้เหมาะสม ตลอดจนการศึกษาเครื่องประกอบจังหวะต่าง ๆ ปัญญา รุ่งเรือง
(2533) ได้ทำการศึกษาแนวทางการสอนเพื่อพัฒนาดนตรีไทยของครูผู้สอนดนตรีไทยระดับอุดม
ศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการขับร้องเพลงไทย ผลการวิจัยพบว่า การสอนขับร้องควรเริ่มจาก
การฝึกหัดที่ถูกวิธีในด้านการฟัง การหายใจ การบังคับลม โดยใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ และการเอื้อน
เพื่อเป็นหลักพื้นฐานในการพัฒนาต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่ารายการวิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิม สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.13/85.66 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
แสดงว่ารายการวิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มี
ประสิทธิภาพเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขั้นตอนการสร้าง
รายการ การขับร้องเพลงไทยเดิมเป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินการพัฒนารายการวิดิทัศน์ประกอบ

การสอน ตั้งแต่เริ่มจากการศึกษาทฤษฎีและรายละเอียดเกี่ยวกับการผลิตรายการวิทยุทัศน์อย่างละเอียดมีการศึกษาจุลุ่มหมาย มีการวิเคราะห์และกำหนดเนื้อหา วิชาดนตรีนาฏศิลป์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เพลงลาวดวงเดือน นำผลการวิเคราะห์มาเขียนแผนการสอนทางรายการวิทยุทัศน์ เพื่อเป็นแนวทางในการสอนขับร้อง ซึ่งแผนการสอนประกอบด้วย ชื่อรายการ รูปแบบรายการ เวลา ประเด็น แนวคิด วัตถุประสงค์ กิจกรรมการสอน และการประเมิน แผนการสอนช่วยให้ครูสามารถใช้รายการวิทยุทัศน์เป็นสื่อการสอน เพื่อสาธิตการร้องเพลงไทยเดิมลาวดวงเดือนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นางลักษณ์ ประสพสุข (2536) กล่าวว่า “การเรียนการสอนดนตรีที่มีประสิทธิภาพนั้น นอกจากจะเกิดความคิดค้นทางด้านเทคนิคการสอนที่ดีแล้ว ยังต้องประกอบด้วยการหาอุปกรณ์ที่เหมาะสมมาประกอบการสอน” และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ช่วยในการสอนวิชาดนตรี” ซึ่งการศึกษาของ สุทธิธา แก้วมณี (2536, หน้า 56) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของเทปวิทยุทัศน์การสอนวิชา นาฏศิลป์เรื่อง รำวงมาตรฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนที่สอบ โดยใช้เทปวิทยุทัศน์กับการสอนปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .01 กล่าวได้ว่า วิทยุทัศน์เป็นเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับการสอนดนตรี วิทยุทัศน์เป็นสื่อที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้เกิดความรู้สึกรักอยากเรียนรู้อยากทดลอง อยากปฏิบัติตามวิทยุทัศน์ ทำให้การเรียนเกิดสนุกสนานต่อบทเรียนที่กำลังเรียนอยู่ได้รับความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นหลาย ๆ ด้าน มีโอกาสได้สัมผัส ได้ทดลองปฏิบัติ เกิดความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการที่ก้าวไกลออกไป

จากนั้นผู้วิจัยได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญและดำเนินการผลิต จนถึงการปรับปรุงแก้ไขรายการวิทยุทัศน์เป็นขั้นตอนสุดท้าย และได้นำไปทดลองหาประสิทธิภาพ ซึ่งผลที่ได้รับจึงมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์และสื่อวิทยุทัศน์ เป็นสื่อการเรียนการสอนที่สามารถทำให้ผู้เรียนเห็นเป็นรูปธรรมมากกว่าการสอนตามปกติ เนื่องจากสื่อวิทยุทัศน์ช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นทั้งภาพและได้ยินเสียงประกอบ ซึ่งเป็นประสาทสัมผัสที่ใช้มากที่สุดในการรับรู้ (วารินทร์ รัชมิพรหม, 2532, หน้า 36) ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี ดังที่ เดล (dale, 1956, p. 1) ได้กล่าวว่ามนุษย์จะเรียนรู้ได้ดีขึ้น หากการเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์รูปธรรมและการเรียนรู้จะน้อยลงหากการเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์นามธรรม

รวมทั้งรายการวิทยุทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิม เป็นคาราโอเกะซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของพรนิพร ปรีหะจินดา (2542, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาผลของการใช้คาราโอเกะในการสอนดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า กลุ่มทดลองที่เรียนวิชาดนตรี โดยใช้คาราโอเกะ

ในกระบวนการเรียนการสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันกับกลุ่มควบคุมที่เรียนตามแผนการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กลุ่มที่เรียนโดยใช้การไอเกะในกระบวนการเรียนการสอนสามารถร้องเพลงได้ดีกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยการสอนปกติ และในกระบวนการเรียนการสอนมีความคงทนในการจำเนื้อร้อง ทำนอง

นอกจากรายการวิดิทัศน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยแล้วยังมีเหตุผลอื่น ๆ ที่สนับสนุนรายการวิดิทัศน์ให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ขั้นตอนการวางแผนการผลิต ผู้วิจัยได้วางแผนการผลิตรายการวิดิทัศน์ โดยกำหนดแนวคิด (idea) กำหนดลักษณะการนำไปใช้เพื่อนำไปวางแผนการผลิต รายการ เป็นรายการเทปบันทึกภาพ เพื่อการศึกษาที่สอนโดยตรง เนื้อหาสาระตรงตามหลักสูตรและจบสมบูรณ์ในรายการ และสามารถนำไปใช้แทนการสอน โดยผู้เรียนชมต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบรายการในคราวเดียวกัน
2. การพัฒนาวิดิทัศน์ มีการวิเคราะห์ผู้ชมเหมาะสมสำหรับคุณลักษณะของผู้เรียน เช่น อายุ ระดับการศึกษา และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน
3. การเขียนบท เขียนแผนการสอน เขียนรายละเอียดในรูปของบทประกอบภาพ (storyboard) บทแบบข้อความ (script) ซึ่งทำให้ทีมงานเข้าใจตรงกัน
4. เลือกบุคลากรและทีมงานครบทุกฝ่าย และเหมาะสมกับการผลิต และมีการประเมินก่อนผลิต ระหว่างผลิต และหลังผลิต ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตวิดิทัศน์ และผู้สอนดนตรีและนาฏศิลป์
5. การนำเสนอวิดิทัศน์เป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนดังกล่าว ภายหลังจากใช้วิดิทัศน์ พบว่า วิดิทัศน์กระตุ้นความสนใจนักเรียน ครูสามารถดูแลนักเรียนได้ทั่วถึง สามารถให้คำแนะนำได้ทันที นักเรียนชอบ นักเรียนมีความคิดรวบยอด สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และนักเรียนกล้าแสดงออก

ด้วยเหตุผลข้างต้นดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า รายการวิดิทัศน์การขับร้องเพลงไทยเดิมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นวิดิทัศน์ที่ผ่านขั้นตอนการสร้างที่เป็นระบบ เป็นวิดิทัศน์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เสียง ภาพชัดเจน เป็นผลให้รายการวิดิทัศน์มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์กำหนด

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำรายการวิดิทัศน์ไปใช้ก่อนและหลังการเรียนด้วยรายการวิดิทัศน์ ควรจะมีการบันทึกเสียงของนักเรียนทุกครั้ง เป็นการประเมินก่อนและหลังเรียน และขณะครูสอน ควรจะมีการประเมินด้วยแบบฝึกหัด และการฝึกปฏิบัติของนักเรียน

2. ครูควรเปิดรายการวิดิทัศน์ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนที่เรียนช้ากว่านักเรียนปกติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรสร้างและหาประสิทธิภาพรายการวิดิทัศน์ในการขับร้องเพลงไทยเดิม ในบทเพลงอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการฝึกทักษะจากการเรียนการสอนปกติ